

Behandeling

- Het strikt volgen van een glutenvrij volwaardig dieet.
- Belangrijk is kennis over voeding bij de patiënt. Alle (verborgen) gluten moeten uit het dieet geweerd worden. De Nederlandse Coeliakie Vereniging beschikt over een netwerk van gespecialiseerde diëtisten. Zie www.glutenvrij.nl/dietist

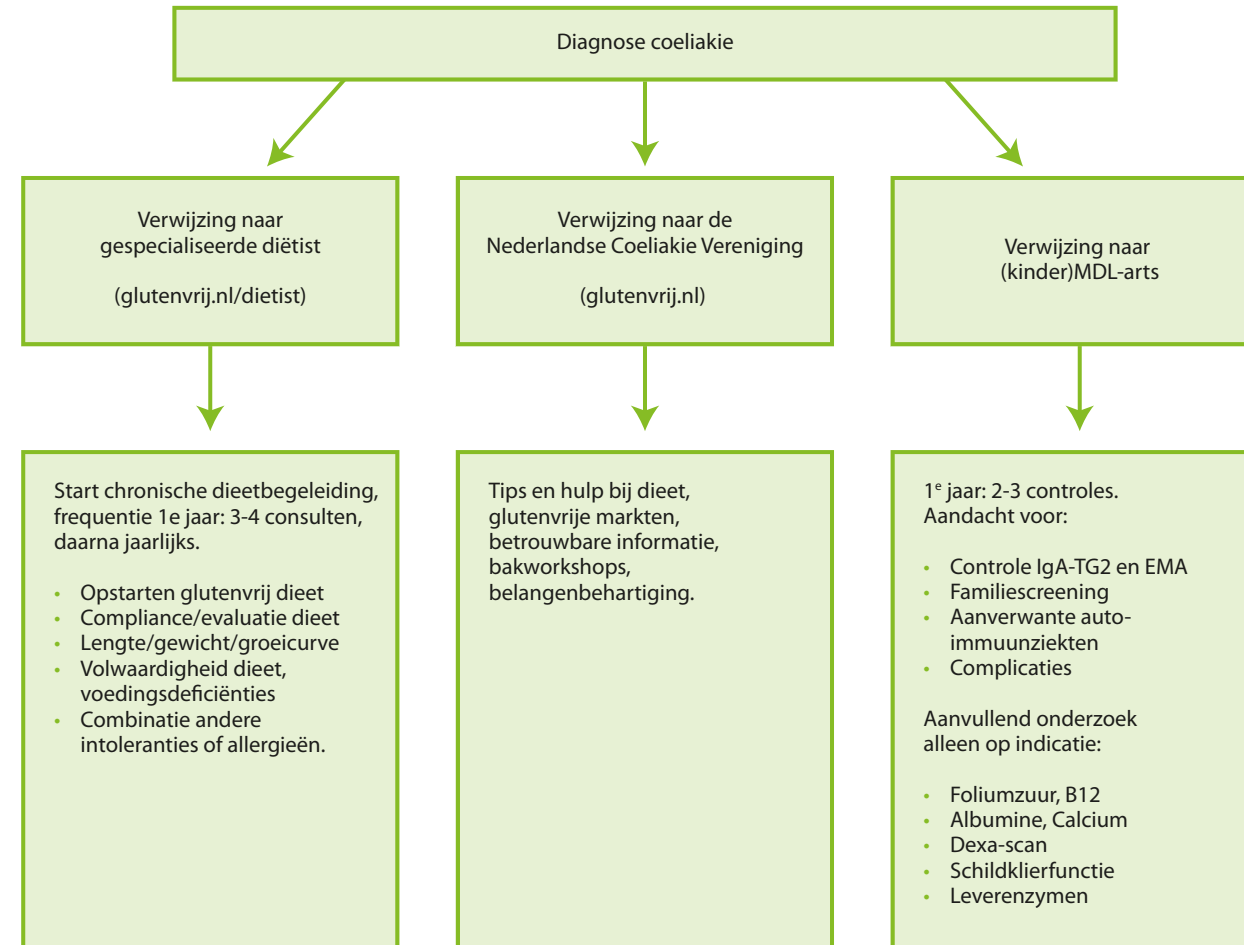
Nederlandse Coeliakie Vereniging

Wij willen het leven van mensen met een glutenvrij dieet makkelijker maken. Dit doen wij door voorlichting, het vereenvoudigen van contact met anderen, belangenbehartiging, een speciaal diëtistennetwerk en het stimuleren van wetenschappelijk onderzoek. Naar schatting hebben in ons land 170.000 mensen een glutenintolerantie, velen daarvan zijn echter nog niet gediagnosticeerd. Daarnaast is er een groeiende groep mensen met glutensensitiviteit. De NCV werkt er hard aan om vroegtijdige diagnosestelling te bevorderen.

Vindt u dat we goed werk doen? Dan kunt u donateur worden. Kijk voor meer informatie op www.glutenvrij.nl/donateur.

Voor vragen kunt u de NCV bereiken op telefoonnummer 035 - 695 40 02 (algemeen), 035 - 695 40 03 (diëtist) of e-mailen naar dietist@glutenvrij.nl.
Bekijk ook onze website: www.glutenvrij.nl

Behandeling nieuw gediagnosticeerde patiënt met coeliakie

Coeliakie

Informatie voor de huisarts. Herkenning, diagnostiek en behandeling.

nederlandse
coeliakie
vereniging

glutenvrij.nl

Diagnosticeren

Cijfers

De geschatte prevalentie in Nederland is 1%, slechts 1 op de 8 coeliakiepatiënten is gediagnosticeerd.

Feiten

- Coeliakie kan zich, naast de klassieke verschijningsvormen, op velerlei wijze manifesteren. Vaak zijn het algemene klachten.
- Er zijn adequate serologische testen beschikbaar waarmee coeliakie tijdig gediagnosticeerd kan worden.
- In sommige gevallen is het nemen van een biopst bij kinderen niet meer noodzakelijk.
- Recent wetenschappelijk onderzoek laat zien dat naast mensen met coeliakie er ook mensen zijn bij wie volgens de huidige richtlijnen geen coeliakie kan worden vastgesteld, maar die wel goed lijken te reageren op een glutenvrij dieet (glutensensitiviteit).

Aandachtspunten

⚠ Let op! Pas na correcte diagnosestelling starten met het glutenvrije dieet! Anders kan de diagnose coeliakie niet meer gesteld worden.

- Coeliakie is geen allergie, maar een auto-immuunziekte, waarbij onder invloed van de inname van gluten beschadiging van de darmen optreedt.
- Coeliakie is geen zeldzame aandoening.
- Bij coeliakie is niet altijd sprake van ondervoeding of diarree. Ook overgewicht, ontbreken van diarree of obstipatie kan voorkomen bij mensen met coeliakie.
- Buikklasten komen zeker niet altijd voor. Een anemie of andere malabsorptie kan het enige symptoom zijn. Soms zelfs alleen aanhoudende vermoeidheid.
- Coeliakie komt niet alleen bij kinderen voor. De eerste klachten beginnen wel vaak als zuigeling of later als peuter, maar het is ook goed mogelijk dat het zich op volwassen leeftijd openbaart.
- Als er reeds een glutenvrij dieet gevolgd wordt, is een diagnose via bloedonderzoek en biopst nauwelijks nog te stellen. Dat kan alleen weer na een periode van herintroduktie van gluten in het dieet.

- ⚠ Indien na een periode met een strikt glutenvrij dieet een serologische test wordt gedaan, dan geeft dit als het goed is een negatieve (TG2) uitslag: dat betekent niet dat de patiënt geen coeliakie meer heeft, maar dat de patiënt zich goed aan het dieet houdt.
- Het komt veelvuldig voor dat mensen met coeliakie ten onrechte gediagnosticeerd worden met het prikkelbare darm syndroom.
- Eerstegraads familieleden van patiënten met coeliakie hebben een verhoogd risico op coeliakie. Bied familie-screening aan.

Gerelateerde aandoeningen

Coeliakie komt nogal eens voor in relatie met andere auto-immuunziekten, zoals:

- Diabetes mellitus type 1
- Schildklierlijden
- Dermatitis herpetiformis
- Ziekte van Sjögren
- Systemische Lupus Erythematoses
- Ziekte van Addison
- Verhoogde leverenzymen (hypertransaminasemie)
- Cystic fibrosis
- Reumatoïde artritis
- Microscopische collagene colitis
- Psoriasis
- Alopecia areata
- Syndroom van Down
- Syndroom van Turner en Williams

Complicaties

- Refractaire coeliakie
- Dunnedarmcarcinoom
- Osteoporose
- Bacteriële overgroei

Richtlijnen coeliakie

- Artsenwijzer diëtetiek, Coeliakie en DH, www.artsenwijzerdiëtetiek.nl
- NHG-standaard M47 Voedselovergevoeligheid, 2010 (het stuk over coeliakie wordt naar verwachting eind 2020 geüpdatet)
- ESPGHAN-richtlijn coeliakie, 2019
- Europese richtlijn Coeliac disease, ESSCD, 2019

Klachten en symptomen coeliakie

Diarree

Overgeven

Buikpijn

Obstipatie

Hoofdpijn

Gewrichtspijn

Groeiachterstand (kind)

Chronische vermoeidheid

Verlate puberteit (kind)

Vroegtijdige menopauze

Malabsorptie

Anemie

Oedeem

Aften

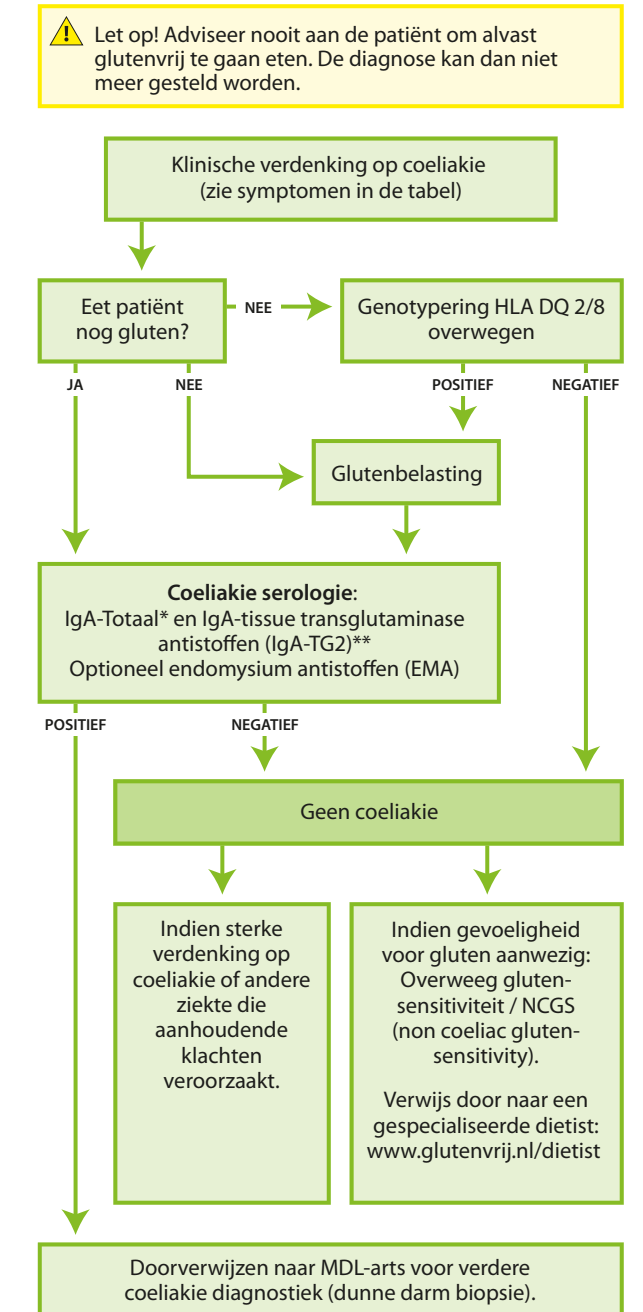
Botbreuken

Tandglazuur afwijkingen (kind)

Hypertransaminasemie

Vruchtbaarheidsproblematiek

Diagnostisch algoritme coeliakie

* Indien IgA deficiënt: testen op IgG-TG2 en IgG-DGP

** IgA-TG2 wordt in de huidige NHG richtlijn nog tTGA genoemd. Dit zijn echter beiden dezelfde antistoffen.